

Niech się święci 1-szy Maj!

Nr. 123 (6198) Cz.

WARSZAWA, PIĄTEK 19 KWIETNIA 1935 r.

Rok XL.

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól
do 3-ej po południu.

Za wstępną redakcją Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40 bez odnośnika zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaopiniowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne 50 o proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 5-cioszpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Mowa i głosowanie

Jak wiadomo, nadzwyczajne posiedzenie Rady Ligi Narodów zwołano na 15 b. m. na żądanie Francji, która wobec złamania przez Niemcy Traktatu Wersalskiego na punkcie zbrojeń, odwołała się do opinii Ligi, obowiązanej czuwać nad przestrzeganiem traktatów przez państwa, które je podpisały. Francja przedstawiła Lidze memorandum, w którym uzasadniła swój krok, a ponadto min. Laval przedłożył Radzie Ligi rezolucję, której zasady uzgodniono już przedtem w Stresie i która była wyrazem postawy Anglii, Francji i Włoch w sprawie wystąpienia niemieckiego z 16-go marca.

Rzecz jasna, że osi dyskusji w Radzie musiała być — i była — rezolucja, a nie memorandum francuskie, który wyrażał pogląd tylko Francji. Należało przecież głosić nad rezolucją, a nie nad memorandumem. Wszyscy też mówcy określali swoje stanowisko wobec rezolucji. Wszyscy — z wyjątkiem min. Becka, na co zwróciła już uwagę prasa francuska. Min. Beck mówił wyłącznie o memorandumie i ani słowem nie poruszył rezolucji. Jest to tem dziwniejsze, że gdyby p. Beck krytykował rezolucję, dzieło zbiorowe trzech mocarstw, to nie potrzebowałby dotykać jej autorstwa, podczas gdy krytyka memorandum francuskiego musiała siłą rzeczy zaostriżyć niezbyt przyjazne stosunki francusko-polskie.

Niemniej dziwna jest treść mowy p. Becka. Pominął zupełnie milczeniem istotę sprawy, dla której zwołano nadzwyczajne posiedzenie Rady Ligi, mianowicie — sprawę złamania Traktatu przez Niemcy i zbrojeń niemieckich. Zamiast tego polemizował z — Francją.

A jak wygląda ta polemika? P. Beck oświadczył, że wobec tego, iż niektóre postanowienia paktu Ligi Narodów nie były często wykonywane — co umniejszało autorytet Ligi, to rozszerzenie zobowiązań członków Ligi przez powiększenie liczby artykułów i paragrafów, nie podniesie tego autorytetu.

Nikt nas nie posiada o zbyt ni sentyment do Ligi Narodów, ale zdaniem naszym, przedstawiciel państwa, należący do Ligi i zasiadający w Radzie Ligi, nie powinien tak odzywać się o niej. Rosja sowiecka przez długie lata obrzucała Ligę błotem, ale z chwilą, gdy wstąpiła do niej, jej przedstawiciel nie wyraża się o niej w takiej formie, jak p. Beck. Prawda, że postanowienia paktu Ligi często nie były wykonywane, ale każdy członek Ligi może i powinien na to reagować. Czemu np. Polska nie reagowała na bezczynność Ligi wobec zagrabienia Mandżurji przez Japonię? A z drugiej strony grzechy Ligi w przeszłości nie mogą być argumentem, że nie należy ich unikać w przyszłości. Właśnie wystąpienie Francji do Ligi, które przyjęto niechętnie w Anglii, trzeba było potraktować, jako próbę wzmocnienia autorytetu Ligi i podziękować Francji za to. Zresztą rezolucja, przyjęta przez Radę, bynajmniej nie rozszerza zobowiązań członków Ligi poza postanowienia paktu Ligi. Ale p. Beck o rezolucji nie mówił.

P. Beck zapewnił Radę Ligi, że wobec „stabilizacji stosunków” między Polską a Rosją i Niemcami, pokój na wschodzie Europy jest zapewniony i

że nowe układy „naruszyłyby, albo rozwdniły system nieagresji na wschodniej granicy Polski, albo zagroziłyby dobrem stosunkom z naszym zachodnim sąsiadem”. P. Beck nawet powoływał się dwukrotnie na opinie publiczną w Polsce, „niezmiernie dziwną” projektami nowych układów. Bardzo się cieszymy, że p. Beck pamięta w Genewie o polskiej opinii publicznej, ale znowuż my skolej wyrażać musimy zdziwienie: jakże to pakt ty nieagresji Polski z Rosją i Niemcami mają zapewnić pokój i bezpieczeństwo na Wschodzie? Czy p. Beck nie słyszał o zaborczych pomysłach hitlerowskich w Rosji, o naprężonych stosunkach Niemiec z Litwą? Czy to wszystko jest obojętne dla Polski?

P. Beck kategorięcznie oświadczył, że „Rząd polski nie może przystąpić do studjowania jakichkolwiek nowych projektów paktów nie przekaże się że te projekty nie pociągają za sobą w konsekwencji żadnego poważnego niebezpieczeństwa nietylko dla życiowych interesów Polski, lecz również dla pokoju północno-wschodniej Europy”.

Alé w jaki żywy sposób Rząd przekaże się o tych cechach projektów, jeżeli przedtem nawet nie przystąpi do badania ich?!

Największe jednak zdziwienie wywołało niewątpliwie głosowanie p. Becka za rezolucją trzech mocarstw, za rezolucją, zawierającą surowe potępienie Niemiec i nawołującą do dalszych rokowań w sprawie nowych układów bezpieczeństwa, a więc także paktu wschodniego, który p. Beck w mowie swej tak ostro osądził. Głosowanie było słuszne, ale — w rażącej sprzeczności z mową.

Tu mamy już do czynienia z takim kunsztem dyplomatycznym, na którym nic a nic się nie znamy. Przypomina się nam tylko, jak p. Beck wypowiedział w Genewie traktat o mniejszościach narodowych, poczem rezolucję swą wycofał. Wówczas dziwiliśmy się, ale rozumieliśmy o co szło. Obecnie dziwimy się — i nie nie rozumiemy. To już są niedocięte dla nas wyżyny dyplomacji. (jmb.)

Po rezolucji genewskiej

Europa wobec „Trzeciej” Rzeszy

„NIEMCY POGŁĘBIAJĄ SWOJĄ IZOLACJĘ”...

Stanowisko prasy angielskiej wobec uchwały genewskiej nie jest całkiem jednolite.

„Morning Post” i „Daily Telegraph” z zadowoleniem aprobuja rezultat genewski i wspólny front 3-ch mocarstw zachodnich, stwierdzając, że Niemcy, atakując decyzję genewską, jedynie pogłębiają swoją izolację.

„Daily Telegraph” informuje pozatem o usiłowaniu Berlina wpłynięcia w ostatniej chwili przez telefon na Genewę, celem uzyskania osłabienia rezolucji.

Krytyczne stanowisko wobec uchwały genewskiej zajmuje natomiast prohitlerowski ostatnio „Times”, który oświadcza, że aczkolwiek prawnie rezolucja genewska jest sprawiedliwa, to jednak należy poczynić pewne ustępstwo wobec specjalnych okoliczności, w których Niemcy wzięły na siebie zobowiązania pokojowe.

„Daily Herald” twierdzi, że rezolucje uchwalone w Genewie i Stresie, odsuwają na czas nieograniczony możliwość powrotu Niemiec do Genewy. Organ Partji Pracy podkreśla, że nowy system bezpieczeństwa winien być utworzony nietylko w ramach, ale też w duchu Ligi Narodów. W żadnym razie system ten nie może przypominać „świętego przymierza”.

„Daily Express” domaga się w stanowczych słowach wycofania się Anglii ze spraw europejskich i likwidacji zobowiązań, wynikających z układów w Locarno, Lozannie (konwencja o Dardanelach) i Waszyngtonie (umowa 9 państw o Chinach).

„ZWYCIĘSTWO FRANCJI”

Dzienniki francuskie wyrażają wielkie zadowolenie z wyników sesji genewskiej i podkreślają sukces osobisty ministra spraw zagranicznych Laval.

„Petit Journal” mówi, że ostatni tydzień był niezwykle pomyślnym dla Francji i dla sprawy pokoju. Polityka, którą Francja prowadzi od szeregu lat, została poparta przez zwarty blok mocarstw.

Sprawozdawca zagraniczny „Petit Parisien” stwierdza, że wynik obrad genewskich przeszedł najbardziej optymistyczne oczekiwania.

OBURZENIE ORGANU SAMEGO „FUEHRERA”

„Voelkischer Beobachter” w artykule p. t. „Genewa jako platforma bolszewizmu światowego. Liga Narodów w służbie Politbiura”, pisze m. in., że przyjęcie przez Radę Ligi Narodów rezolucji zredagowanej w Stresie, jest niedwuznacznym wyrokiem na gremjum genewskie, które od czasu swego powstania służyło tylko jako płaszcz dla egoizmu mocarstw, walczących pozornie tylko o interesy ludzkości.

Należy zastanowić się — pisze dalej dziennik — nad stanowiskiem Polski, które min. Beck wyłuszczył tak wyczerpująco. Według tych oświadczeń, Polska czuje się obecnie w sytuacji zwiększonego bezpieczeństwa. Decydującymi

Konstytucja B.B.W.R.

Jak opowiadają, p. Prezydent Rzeczypospolitej we wtorek poświadczył podpisem uchwaloną zwykłą większością głosów B.B. Konstytucję, która przeto przejdzie do historii, jako konstytucja 23 kwietnia 1935 r.

Najazutrz, t. j. w środę, dn. 24 kwietnia, odbędzie się w całym kraju szereg uroczystości, a przedewszystkiem wielki raut na Zamku w Warszawie.

Organizacje „sanacyjne” już czynią przygotowania do obchodów i pochodów.

Jutrzejszy nasz numer

ukaze się w znacznie zwiększonej objętości; będzie zawierał szereg ciekawych artykułów, feljtony, nowelki, wszystkie ostatnie depeze i wiadomości.

Zamawiajcie ten numer zawczasu w Administracji, Warszawa, Warecka 7, tel. 2.20-13 i 5.18-80.

Faszyzm „chrześcijański”

Wyrok wiedeński

Proces przywódców „Schutzbundu” w Wiedniu zakończył się skazaniem tow. Zillera na 18 lat więzienia, zaś tow. Rudolfa Loewa na 15 lat. Pozostałych 18-tu oskarżonych skazano na kary więzienia od 1 do 10 lat. (PAT.)

Cała klasa robotnicza świata przesyła skazanym towarzyszą słowa pozdrowień serdecznych i utuchy.

Sytuacja w Bułgarii

Aresztowanie Cankowa

Z Sofji donoszą: Wczoraj rano aresztowano z polecenia Rządu byłego premiera i przywódcę nacjonalistów, prof.

dr. Aleksandra Cankowa. Pod silną eskortą policji były premier został odwieziony do portu Burgas nad morzem Czarnym. Powodem wygnania Cankowa ma być ogłoszony przez niego przed dwoma dniami list, w którym atakował szereg osobistości politycznych i wyraził się w sposób niezwykle ostry o polityce obecnego gabinetu. Cankow zaznaczył w tym liście m. in., że armia winna powrócić do koszar, a nie mieszać się do polityki, zaś prerogatywy królewskie muszą być całkowicie przywrócone. W przeciwnym razie grożą Bułgarii wielkie wstrząsy. Wiadomość o zesłaniu byłego premiera Cankowa wywołała wielkie wzruszenie w bułgarskiej opinii publicznej.

Cankow był swego czasu głównym organizatorem i kierownikiem dyktatury bułgarskiej. Reprezentuje kierunek faszystowski w politycznej myśli bułgarskiej. Od szeregu miesięcy znajdował się w konflikcie z kołami wojskowymi.

Dalsze aresztowania

Z Sofji donoszą: Wraz z byłym premierem Cankowem zostali zesłani do Burgas były premier po zesłorocznym przewrocie majowym, pułkownik rezerwy Kimon Georgiew, były szef gabinetu Georgiewa Karapolow, były komendant policji Naczew, ppłk. rezerwy Porokow i były poseł grupy Cankowa Kimilew. W kołach miarodajnych twierdzą, że nastąpi internowanie pułkownika rezerwy Welczewa, który był organizatorem zamachu stanu z dn. 19 maja 1934 roku i uchodzi za przeciwnika monarchji. Krają pogłoski, że w ciągu bieżącego tygodnia nastąpią doniosłe zmiany w składzie gabinetu. (ATE.)

Kapitał finansowy Belgji pod śledztwem

Komisja parlamentarna zbada jego machinacje

Izba deputowanych uchwaliła większością 129 głosów przy wstrzymujących się 4-ch, przeprowadzenie śledztwa przez komisję parlamentarną w sprawie machinacji, które wywołały dewaluację franka belgijskiego. Prowadzone jednocześnie dochodzenie sądowe, ogarnie okres czasu, obejmujący 2 lata przed dewaluacją. (PAT.)

